

جه‌لال تاله‌بانی داهولیکه بۆ تۆقادنی کورد

چه‌قینراوه

ئه‌مجهد شاکه‌لی

عرهب(به شیعه و سوننه و مهندائییانه‌وه) و تورکمان و ئاشوری و کلدان و له سه‌روروی هه‌مووانیشەوە ئه‌مه‌ریکای ده‌سە‌لاتداری پاستینه‌ی عیراق، هه‌رگیز که‌سیکی دیکه‌ی له جه‌لال تاله‌بانییان خاستر و چاکتر بۆ سه‌رۆککۆماری عیراق چنگ ناکه‌ویت. ئه‌و خزمە‌تەی جه‌لال تاله‌بانی به ته‌واوی ناکوردان و ناکوردستانییانی ده‌کات، هیچ یه‌کیک له‌و ولاطه‌دا(عیراق) پیّی ناکریت. جه‌لال تاله‌بانی له عرهب عرهبتره و له عیراقییان عیراقیتره و پاریزه‌ری یه‌که‌می یه‌کپارچه‌یی خاکی عیراقیشه. له کوبونه‌وه و دیداریکدا له‌گه‌ل هه‌زار کونه ئه‌فسه‌ری له‌شکری عیراقدا له پۇزى 2005/10/11 له بە‌غدا، جه‌لال تاله‌بانی باس له قوربانیدانی ئه‌و ئه‌فسه‌رانه ده‌کات و پیّیوایه ئه‌وانه له پیّناوی عیراقدا و بۆ نیشتمان قوربانییان داوه، نه‌ک بۆ فە‌رمانپه‌وایه‌ک یا حیزبیک. هەر له‌و چقینه‌دا تاله‌بانی ئه‌وه‌ی دوپات کردەوه، که عیراق بۆ ئه‌وه دروست بۇوه، که بە‌ھیز و یه‌کگرتتوو بە‌مینیتەوه و هه‌روه‌ها گوتیشی، که عیراق ژماره‌یه‌که قابیلی دابه‌شکردن نییه و که عیراقییه‌کانیش سوورن له سەر پاراستنی یه‌کیه‌تیی نیشتمانییان و هه‌مو عیراقییه‌کانیش بە‌رژه‌وه‌ندی خۆیان له یه‌کیه‌تیی نیشتمانیی عیراقیدا دەبىنن. تاله‌بانی له‌مە‌پ که‌ونه‌فپۆکه‌وانه‌کانیشەوە باسی له‌وه کردووه، که ئه‌وان چ تاوانیکیان نییه و هەر کاریکیان له کوندا ئەنjam دابیت، ناچار بۇونه، چونکه فە‌رمانیان پى دراوه و ئیستاش، که هه‌ولى له‌نیوپردنیان دەدریت، دەتوانن بچنے سلیمانی و هه‌ولیر و له‌وی بژین و ته‌واوی پاراستینیشیان بۆ دابین دەکریت¹.

ئه‌و ئه‌فسه‌ر و فپۆکه‌وانانه‌ی جه‌لال تاله‌بانی له‌گه‌لیاندا کۆبۈوه‌تەوه و قسەی بۆ کردوون و گویی بۆ قسە‌کانیان شل کردووه، ئه‌فسه‌ران و فپۆکه‌وانانی پیّیمی بە‌عس و سەددام حوسەینن. ئه‌وانه ئه‌و ئه‌فسه‌رانه، که فە‌رمانده و سەرکردەی له‌شکری عیراق بۇونه و له‌وه‌تی عیراقیش بۇوه به دەولەت و باشمورى کوردستانی پیّوه لکینراوه، باشمورى کوردستان له ژیز چەکمەی ئه‌و له‌شکرەدا بۇوه. ئه‌وانه ئه‌و ئه‌فسه‌رانه، که پینچ هه‌زار گوندی کوردستانیان له‌گه‌ل خاکدا تەخت و یەکسان کرد و 182000 مروقى کوردیان ئەنفال کرد و 20000 لاوی کوردى فە‌لیلیان جوانه‌مە‌رگ کرد و 8000 بارزانییان هه‌واله‌ی مردن کرد. ئه‌و فپۆکه‌وانانه هەر ئه‌وانه، که هەل‌بجەیان گازباران دەکرد و هەشتتا و ئه‌وه‌ندە ساله کوردستان بۆمباران دەکەن و زارۆک و پیر و لاوی کورد دەکوژن و مال و خویندەنگە و مزگەوت و کلیسە و نه‌خۆشخانه و کتىيّخانه و گوند و شارى کوردستان وېران دەکەن و خەلە و خەرمان و باخ و پەزى کوردستان دەسووتىنن. ئه‌وه‌ی له‌شکری عیراقدا، ئه‌فسه‌ر بۇوبىت یا فپۆکه‌وان یا هەر شتیکی دیکه،

¹ بىقىه: www.elaph.com، 2005/10/13 www.sotkurdistan.com، 2005/10/11 www.elaph.com، 2005/10/13، کوردستانى نوئى، ژماره 3799 .2005/10/12

سەربازى بە تۆبىزى و يەدەكى لى دەرچىت، تەواويان بەعسى بۇونە و ئەگەر بەعسىيىش نەبۇونىن، ئەوا لە خزمەتى بەعسىدا بۇونە و لە هەمۇو حالىيەكىشدا ھەرگىز دۆستى گەلى كوردىستان نەبۇونە، بەلكە نەيارىكى سەرسەختى گەلى كوردىستان بۇونە. ئەوانە ھەمېشە مەركەساتيان بۇ كوردىستان كردۇوهتە دىيارى و قىرانيان خستووهتە نىتو گەلى كوردىستان. ئەوانە كەركۈوك و مۇوسلۇ و دىلا و كۇوتىان زەوت كردۇوه. ئەوانە ھەرچى ناشىت بە ژىنى كوردىيان كردۇوه. ئەوانە نەوهى "يەزىد و شەمر و سەعد و حەجاج و قەعاقاڭ" ن و ھاۋىرى و ھاواكار و ھاوبىرى "زەعيم سەدىق و تاها شەكەرچى و مولازىم موحىسىن" ن و ھەلگەر دەكتەن، كە دەبۇو ئىستاڭە ھەناسەيشيان لى قەدەغە كرابا. تالەبانى بە چ مافىك پىگە بە خۆى دەدات، بانگھېشتىنى فرۇكەوانى تاوانبارى بەعس دەكتا بۇ كوردىستان و پاراستنىشيان مسوّگەر دەكتا! دايىكى چ شەھىدىك و كچى چ ئەنفالكراوىكى گەرميان و كورپى چ گازىبارانكراوىكى ھەلەبجە و خوشكى چ لاۋىكى كوردى فەيلى و ژىنى چ بارزانىيەكى سەرنگۈمكراو و چ كەركۈوكى و خانەقىنى و بەدرەيىھەك قەبۇول دەكەن، فرۇكەوانە تاوانبارەكانى بەعس و ئەفسەرانى لەشكىرى عيراق، بىنە كوردىستان و لەويى دالىدە بىرىن! ئەو ئەفسەر و فرۇكەوانانە تاوانبارن و دەبۇو لە بىرى دىتن و كۆبۇنەوە لەگەلەيان و پىشوازىكىرىدىنەن و دالىدەدانىيان و پىشىوانىكىرىدىنەن داخوازىيەكانىيان، دادگايىي بىرىن و سزا بىرىن. تالەبانى پرسى بە چ كوردىك كردۇوه، كە ھەروا و لەخۇپا، وەها بېپارىك دەر دەكتا و ئەوانە بانگ دەكتا بۇ كوردىستان! تەواوى ئەو كارانە ئەنفال بەيىخەن دەكتا و خزمەتى عەرەب و عيراق دەكتا و دژايەتىكىرىدىنەن خويا و لەبەرچاوى خواستەكانى گەلى كوردىستان. تالەبانى بە پىشوازىكىرىدىنەن لە ئەفسەران و فرۇكەوانانى بەعس، پىشوازىي لە كۆزەرانى خەلکى كوردىستان دەكتا و دەستخۆشىي لە تاوانەكانىيان دەكتا، كە لەھەمبەر گەلى كوردىستان ئەنجاميان داوه. دەستخۆشىي ئەنفال و ھەلەبجە و زىندانەقسىساباخانەكانى مۇوسلۇ و كەركۈوك و ئەمنەسۈرەكە و...يان لى دەكتا. تالەبانى بە بانگھېشتىنى فرۇكەوانانى بەعس بۇ كوردىستان و پاراستنىيان و بە پىداھەلدان و نرخاندىن ئەفسەرانى بەعس و بەوهى، كە بېپارى لە سىددارەدانى سەددام حوسەين مۇر ناكات و بەوهى، كە ھەر دەم جەخت لە سەر دابەشنىكىرىدىنەن عيراق و يەكىيەتىي خاكى عيراق دەكتا و ئەو عيراقەي ھىننە لا پىرۇزە، تەنلى يەك شتى مەبەستە، ئەویش نەپەنجاندى دلى عەرەبە و خۆشىرىنلىكىن دەكتا و سالىكى دىكەي ماوهى سەرۆك كۆمارىيەكە يىشى ھەبىت. ئەو خزمەتە ئەنفال بە عەرەبايەتىي و عيراقىيەتىي و يەكپارچەيى عيراقى دەكتا، هېچ عيراقى و عەرەبىكى دىكە بە دىلسۆزىيەوە، وەها كارىكىيان پى ناكريت. جەلال تالەبانى داھۇلىكە بۇ تۆقادىن و رەواندىن و تاراندىن و پاسەكورد چەقىنراوە و پىشوازىشى لەو ئەفسەر و فرۇكەوانە مەرۆشقۇۋاڭ، ھەرەشە و چاوزىتكىرىدەوەيە لە خەلکى كورد ترساندىنەن. ئەوهى تالەبانى دەيلەت و دەكتا بە هېچ جۇرىك دەرىپى ھەست و دىتن و بىر و بۆچۈن و خواست و يىستى گەلى كوردىستان نىبىه و بىك پىچەوانە ئەوانەيە. ئەگەر تالەبانى و سەرکەرەكانى دىكەي باشۇرۇ كوردىستان پىيانوايە، كە تەواوى خەلکى كوردىستانىان لەگەلە، ئەوا دەبى باش لەو تېيگەن، كە بىيىگە لە خەلکانىيەكى مشەخۇر و كاسەلەيس و لامزى پەدووكە وتۇرى دەسەلات و پارە، نۇرىنە ئەوان بە بۇوتى دەبىن و دەزانن وەك پاشايەكە چ پۇشاكىيان لەبەر نىبىه، لى لە ترسى نانپىن و داركارى، چەپلەيان بۇ لى دەدەن و وەدوويان كەوتۇن.

2005/10/13